

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Világke postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 3 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 261. szám.

Nagy-Várad. Szombat, 1912. november 16.

BÉKE

a román nemzetiségiek között

Az elmúlt évben, enyhén szólva, nagy és szenvedélyes harc dult a románok között. Az egyik párton volt Goga Oktavián és a körülötte csoportosult fiatalabb nemzedék, a kik a Tribuna hasábjairól lövöldöztek irgalmatlan nyilait Vajda Sándor és általában a nemzetiségi párt vezető férfiai ellen. Ezek akkor elfordultak a Tribunától és új hivatalos lapot alapítottak, a Romanul és ennek a hasábjain mutatták be a tisztelt publikumnak Gogaék sikerült arcképeit. Szenvédélyesen és csunyán folyt a harc. Végül egy jassy-i tanár, Stere C. elsimitotta a hullámokat. A harc azzal végződött, hogy a Tribuna fölvette a „néhai” nevet, Gogaék visszavonultak, a Romanul pedig most már teljesítette igazi hivatását és szidhatott bennünket mindennap, ezen a téren nem éppen szerény tehetsége szerint.

Most azonban az elmúlt napokban valami olyanforma történt a román nemzetiségi párt kebelében, a minek a hasonmását szívesen látnók a mai válságos magyar politikában is.

A román nemzetiségi párt központi végrehajtó bizottsága folyó hó 17-én Aradon gyűlést tartott, amelyen a román népnek a belső és a nemzetközi események által teremtett politikai helyzetét vitatták meg. Ezen a gyűlésen elhatározták, hogy egy kiáltványt tesznek közé, amelyben a világ elé tárják a magyarországi románok elviselhetetlen állapotát. Együttal ismételtén konstatálták, hogy a magyar görög katolikus püspökség ellen erélyes és egyöntetű harca van szükségük, a mely elszánt küzdelemnek tisztán

faji jellegűnek kell lennie és nélkülöznie kell minden felekezeti-kedést.

Ezen elszánt harcnak a sikeres megvívására a magyarországi románok összes értelmi és erkölcsi erejét koncentrálni akarja a párt és ezért nagy örömmel vett tudomást Goga és társainak elhatározásáról, hogy békejobbot nyújtanak és ismételtén közreműködnek a román nemzetiségi párt hivatalos lapjában és törhetetlenül küzdenek azon ideálokért, amelyeket a párt zászlajára irt. Goga és társai e tárgyban egy nyilatkozatot is tesznek közé a Romanulban, amelyben erősen fogadják, hogy minden kicsinyes személyes ellenségeskedésen fölülemelkednek, csakis fajuknak az érdekeit tartják szem előtt és vállvetve fognak küzdeni a román nemzetiségi párt oldalán.

Felszólítanak végül mindenkit, hogy járuljon hozzá a román nép politikai konszolidációjának a munkájához, mert mostani működésük történelmi jelentőségű.

Stere C. jassy-i tanár meleg szavakkal és vállveregető atyai jóindulattal üdvözi őket önmegtadásukért, hogy egy jó órában eszükbe jutott a kibékülés, mert — ugymond — a román népnek sohasem volt nagyobb szüksége fiainak összes erejére.

Ime, tanulhatunk egyik házi ellenségünkötől. Nekünk volna még csak szükségünk minden erőnk összhangzó működésére és erre a bizonyos „jó órára,” amelyben kámforrá változnék az az átkos, nyakas és vészhozó haragszomrád politika és komoly nép komoly fiaihoz illő okossággal intéznők sorunkat ezekben a csakugyan történelmi pillanatokban.

A BALKÁNI HÁBORU.

Békegalambok röpködnek a levegőben. Ha közbe nem jó valami, ami előre nem látható, ami hirtelen pattanhat ki megint, mint zsarátnokból a láng, akkor a véres balkáni konflagráció, mely oly nagy mértékben nyugtalanította Európát, csakugyan a békében fog végződni.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

Fegyverszünet!

Páris, nov. 15.

A Havas-ügynökség jelenti Konstantinápolyból: Hivatalosan megerősítik, hogy Kiamil pasa közvetlenül Ferdinánd királyhoz fordult fegyverszünet megkötése, valamint a béketárgyalások bevezetése dolgában.

Hadikárpótlás.

Frankfurt, nov. 15.

A „Frankfurter Ztg.” levelezője Szófiában meginterviewolta Theodoroff pénzügyminisztert, aki kijelentette, hogy Bulgária hadikárpótlást fog kívánni Törökországtól, de az elfoglalt területre eső török államadósságot átveszi, amint azt Tripoliszban Olaszország is tette. Bulgária semmiesetre sem akar európai érdekeket és ipari érdekeltségeket zavarni. Bulgária nem akarja elfoglalni Konstantinápolyt és reméli, hogy Stambul előtt létre fog jönni a fegyverszünet vagy a béke. A miniszter végül nagy elismeréssel nyilatkozott az európai sajtóról.

Nagy ütközet.

Konstantinápoly, nov. 15.

Tegnapelőtt Csorlunál heves ütközet volt, mely este nyolc órakor a bolgárok visszavonulásával ért véget. Hademkőiből ideérkezett menekültek megerősítik, hogy Nazin

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Rákóczi-ut. 9. szám alatt a
Széchenyi szálloda mellett

pasa hadügyminiszter a tegnapi ütközet alatt a főhadiszállásról vonaton a csorlui vasúti állomásig vonult, melyet parancsára a vasúti hivatalnokok is elhagytak és most a bolgárok tartják megszállva.

A bolgárok előnyomulása.

Szófia, nov. 15.

A bolgár hadsereg áttörte a csataldzsai vonalat. A bolgárok 25 km. távolságban Konstantinápolytól, Hadem-Kőiben vannak.

Konstantinápoly, nov. 15.

Hivatalosan megerősítik azt a hirt, hogy a bolgárok nem törték át a csataldzsai vonalat. Ütközetek vannak, de a bolgárok nem érnek eredményt.

A törökök fegyverszüneti kérelme.

Szófia, nov. 15.

A bolgár minisztertanács ma tárgyalta a törökök fegyverszüneti kérelmét és úgy határozott, hogy a kérelmet előbb a szövetséges államoknak mutatja be.

A béketárgyalás.

Konstantinápoly, nov. 15.

Megerősítést nyer, hogy a porta egyenesen Szófiába fordult az ellenségeskedések beszüntetése végett. Bulgária választát ma estére vagy holnapra várják. Giers orosz nagykövet, aki Noradunghian külügyminiszterrel a napokban ismételt tanácskozott, este 6 órakor a portára ment. Hir szerint Giers közvetítő szerepet játszik.

A bolgárok győzelme Csataldzsánál.

Szófia, november 15.

Négy napi véres harc után a bolgár seregek Hademkőinél, éppen a centrumban, áttörték a törökök csataldzsai pozícióját. A török védőscrag megbomlott és a bolgárok a legnagyobb energiával folytatják az előnyomulást s arra törekcsenek, hogy a török csapatokat Konstantinápolytól északra szorítsák.

Bécs, nov. 15.

A Reichspost-nak a bolgár főhadiszálláson levő munkatársa ezeket jelenti: Törökországnak fegyverszünetet kérő javaslata már nem tarthatja fel a győzelmesen előnyomuló bolgár seregeket. A csataldzsai vonal áttörése után a bolgárok Konstantinápolyba fognak vonulni, hasonlóképpen ahhoz, hogy a poroszok 1871-ben Párisba bevonultak. A hadsereg ragaszkodik művének ilyen megkoronázásához. A bolgár hadvezetőség arra törekszik, hogy még a fegyverszünet megkötése előtt olyan helyzetet teremtsen, mely Törökország számára többé semmi reményt nem hagy fenn és a katonai műveleteket teljesen betetőzi. Ezzel el akarják érni azt, hogy a török háboru után a bolgár haderőt szükség esetén más irányban is fel lehessen használni.

A békefeltételek.

Szófia, nov. 15.

Kiderült, hogy Kiamil pasa egyenesen Ferdinánd királyhoz fordult békéért. A bolgár minisztertanács egész napig foglalkozott az új helyzettel, hogy megállapítsa a fegy-

verszünet feltételeit. Ezek közt ott van a Csataldzsa-vonal átadása: Ferdinánd király bevonulása Konstantinápolyba, Drinápoly, Skutari Monasztir, Janina városok átadása és Szalonikinek szabad kikötővé való proklamálása.

Hat vár elesett.

Szófia, nov. 15.

Itt az a hir van elterjedve, hogy a Csataldzsa-gyűrűben már hat erősség elesett s két török dignitás békeajánlattal érkezett a bolgár főhadiszállásra.

A szerb konfliktus elintézése.

Páris, nov. 15.

Az „Echo de Paris“-nak jelentik Rómából: Különböző hatalmak, köztük Olaszország közbelépése következtében remélni lehet, hogy az Ausztria-Magyarország és Szerbia közötti ellentétek nem fognak fegyveres konfliktusra vezetni. Szerbia, hir szerint, lemond a durazzói kikötőről és amenyiben azt már megszállotta volna, ki is fogja üríteni. Ennek ellenében kikötőt kap az Adria északi partján, valószínűleg San Giovanni di Meduát és ezzel a konfliktust mindkét államot kielégítő módon el lehet kerülni.

VÁROSI KÖZGYÜLÉS.

— Második nap. —

Tegnap folytatta Nagy-Várad város törvényhatósága közgyűlését. A tanácskozás különösen a parcellázások kérdésénél oly hosszúra nyult, hogy ezen kívül csak néhány ügyet morzsoltak le egy hosszú délután.

A fogház épület részére kért telek kérdésénél dr Baróthy Pál kir. ügyész tett indítványt, hogy a város ingyen adja a területet, de a közgyűlés ezt nem fogadta el.

A tárgysorozatból még sok ügy maradt elintézetlen, de azért ma véget ér a közgyűlés.

A tegnapi tanácskozás lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnöklete alatt a törvényhatóság tagjai szép számmal voltak jelen.

Az előző napon letárgyalt ügyek jegyzőkönyvét hitelesítették s rátértek a még hátralevő ügyek tárgyalására.

A város szabályozási térképe.

A tanács javaslatot terjesztett elő, hogy a város szabályozási térképének elkészítési ügyét a szakbizottságoknak adják ki, azzal, hogy a tárgyalások eredményéhez képest a tanács tegyen jelentést.

Tabéry Ármín kifogásolja a javaslatot. A dolog sürgős és mégis huzzák-halasztják a kérdést. Indítványozza, hogy a pályázatot írják ki s 15 nap múlva a közgyűlés tárgyalja.

Köszeghy József ellenzi az indítványt. Javasolja, hogy a már kész programot adják ki a szépészeti bizottságnak s a jövő havi közgyűlés elé terjeszszék.

Rimler Károly védi a tanácsot, hogy nem késedelmeskedett. Ily fontos dolognál szükséges a bizottságok véleménye. Decemberben úgy is tárgyalják.

Tabéry Ármín csak azt kívánja, hogy

a pályázati feltételek decemberben tárgyalassanak.

Ilyen értelemben határoztak.

A hirdetési jog.

A hirdetési jogról szóló szabályrendeletet azzal terjeszti be a tanács, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint a hirdetési jogot házilag kezeli egyelőre egy évig, a szabályzatot jóváhagyás végett terjeszszék fel a miniszterhez. A házi kezelés eredményéről a tanács egy éven belül tegyen jelentést.

Elfogadták a javaslatot.

Parcellázások tömegesen.

Az összes parcellázások iránti kérelmeket azzal terjeszti be a tanács, hogy a Kommandáns-rét egyrészenek parcellázását engedélyezze a közgyűlés, míg a többi parcellázási kérvényeket véleményezés végett a lakás- és élelmezési bizottságnak adják ki.

Weiszlovits Gyula kéri, hogy akik érdekelve vannak, azok se fel ne szólaljanak, se ne szavazzanak.

Hlatky Endre nem tudja, ki az érdekelt. Akik direkt érdekelve vannak, azok nem szavazhatnak. Feltételezi, hogy ilyenek nem is szavaznak.

Weisz Lajos kijelenti, hogy ő nem érdekelt. A kérdéshez szól. A szabályozási térképpel függ össze a kérdés. Akik a periferiakon akarnak parcellázni, azt célozzák, hogy szegény emberek olcsó lakáshoz jussanak. Erre módot kell adni. Indítványozza, hogy azoknak adassék meg az engedély, akiknek kérvénye a szakbizottságokon keresztül ment.

Komlóssy József lehetetlennek tartja, hogy most minden parcellázást engedélyezzenek. A jövő hónapra készítse elő a tanács a feltételeket.

Rimler Károly rámutat, hogy némely kérvény csak azt mondja, hogy parcellázni akar, de többet nem mond. 12 parcellázási kérvény van, ezek között lehetetlen kérések is vannak. Ezekkel komolyan nem lehet foglalkozni. Vannak, amelyek a város befejezett részét akarja kibővíteni. Ezekre meg kell várni a szabályozási térképet. Ma nem lehet a kérdést eldönteni. A tanács arra akar felvilágosítást a lakásügyi bizottságtól, hogy szükség van-e a parcellázásra. A jövő ülésre előkészítik az ügyet, rámutatva, mily áldozatot kell az engedélyezés esetén a városnak hozni.

Sulyok István azt kívánja, hogy mindenkinek engedélyezzék a parcellázást, de csak ha a feltételek megvannak. A városnak nagy áldozatokat kell a parcellázásra hozni. Az a kérdés megtalálja-e a város az áldozattal szemben a számadást. Mindig úgy kellett volna a kérdést előkészíteni, hogy lássuk mit kell a városnak ráköltetni. De addig senkinek se adják ki az engedélyt. Mindet készítsék elő. Nem fogadja el a tanács javaslatát, mert kivétel van benne — a káptalannak megadja az engedélyt a többinek nem. Elfogadja, hogy a jövő hónapra készítse elő a tanács a dolgot az összes kérvényekre nézve.

Köszeghy József nem helyesli, hogy az összes parcellázás egy kalap alá vonassék, olyan elágazók. Kérnek a bihari hágó uton, a hegytetőn, ezeket vissza kell utasítani. Meg kell várni a szabályozási térképet. Vannak viszont, amelyeket már most engedélyezhetnek. Helyesli, hogy előkészítés végett adják vissza a kérvényeket.

Weisz Lajos elfogadja, hogy egy hónapra adják vissza az összes kérvényeket.

Weiszlovits Gyula már most ellene van azoknak a parcellázásoknak, amelyeket a városon kívül akarnak. De helyteleníti, hogy sarkantyúzzák a tanácsot. Erre egy év is kell. Elfogadja a tanács javaslatát. A tanács mutassa ki, hogy mibe kerül a városnak.

Sas Ede azt látja, hogy a képtelen parcellázásokat ellenzik. A hegyi parcellázást ne engedélyezzék.

A káptalan telke.

Dr. Vucskics Gyula kifejti, hogy a Kommandáns-rét ezen részének a parcellázása első sorban nem a káptalan, hanem a város érdeke. A káptalan jóindulatával szemben, különös, hogy ilyen animozitás nyilvánul meg. Hisz az a káptalan nem valami idegen testület; a közgyűlésnek minden tagja tudhatja, mennyit köszönhet a város a káptalannak, — bizonyára tudják azt is, hogy a káptalan jóindulata és áldozatkészsége adta meg a lökést Nagy-Várad újabb fejlődésére. Ha kérne is valamit — nem jogtalanságot, nem privilégiumot, hanem ami őt megilleti, nem ilyen animozitást érdemelne. A jelen esetben tulajdonképpen nem a káptalan, hanem a város van rászorulva a parcellázásra. A káptalan féláron adott telket a városnak s a város nem tud ezen építeni parcellázás nélkül. De tulajdonképpen ezt már régen megadta a közgyűlés, kormányhatósági jóváhagyást is nyert, itt csak formalitásról van szó. És hogy ebben az esetben is, ahol mindenki láthatja a káptalan jóindulatát a város iránt, ilyen animozitás nyilvánulhat meg Sulyok bizottsági tag részéről a káptalan iránt, az szomorúan jellemző dolog.

Sulyok István nem személyekkel foglalkozik, csak elvi álláspontját fejezte ki. Elismeri a káptalan történelmi érdemeit. Kivételt nem akar, mind felett majd akkor határozzanak, ha látják mibe kerülnek azok a városnak. Azt tudja, hogy a káptalannak nincs szüksége a parcellázásra, s elismeri hogy jót akar, de együtt akarja az összes kérvényeket tárgyalni.

Rimler Károly kifejti, hogy már 15 éve megadták a parcellázási engedélyt a Kommandáns-rétre, de a város kifejejtette a rajzból a terület belső részét. Ez a terület a legalkalmasabb a parcellázásra.

Siket Traján azt nézi, minő hasznalés a városnak s ezért nem fogadja el, hogy mindenkinek egyenlően megadják. Sok parcellázás könnyekkel jár. Lassan, meggondolva kell parcellázni. Ott kell, ahol a város érdeke kívánja. Ne a város bűrén parcellázzanak. Elfogadja a tanács javaslatát. A Kommandáns-réten szükséges a parcellázás.

Dr. Várad Ödön elfogadja a Kommandáns-rét parcellázását, a többire nézve mutassa ki a tanács a feltételeket.

Szavazásra került a sor.

A tanács javaslatát nem fogadták el változatlanul. A káptalannak a Gilányi-ut melletti részre az engedélyt csaknem egyhangulag megadták. — Elfogadták Komlóssy indítványát, hogy az összes kérvényeket a jövő közgyűlésre előkészítve terjessze elő a tanács. Elfogadták továbbá Kőszeghy József és Weiszlovits Gyula azon indítványát, hogy állapítsa meg a tanács, a közművek révén minő terhek hárulnak a városra.

Az új fogház telke.

A kir. ügyészségi fogház részére a tanács a honvédszárlaktanya mögötti terület átengedését javasolja, 24 ezer korona összegért.

Baróthy Pál ismerteti az ügy előzményeit. Rámutat a tanács tévedésére, hogy a városnak nem érdeke az új fogház, mert a közönség érdeke, hogy a város szívében tuberkulózis fészkek ne legyen. További kifogása, hogy olcsónak mondja a területet a tanács. Eppen magas összegben van az ár felvéve. A fogházat teljesen kitelepíteni nem

lehet, mert egy új közeli fogház az előzetes letartóztatottak részére benn marad a városban. Indítványozza, hogy a területet ingyen adja a város, de ha ezt el nem fogadják, az egész két holdat engedjék át, a kitelepítés kikötése nélkül.

Dr. Adorján Emil a tanács eljárását helyesli, hogy dolcson adja a telket s ezzel kulturális célt szolgál.

Rimler Károly kulturális célra szeretné a mostani fogház épületét. A terület nem drága.

Többek hozzászólása után a tanács eredeti javaslatát elvetették s elhatározták, hogy ingyen nem adják a területet, hanem négy-szög méterenként 2 koronáért, 2 hold és 134 négyszög területig.

A Rhédey-kert fejlesztésére nézve tette meg ezután javaslatát.

Dr. Adorján Emil helyteleníti a régi vendéglő lebontását.

Schwarz Izidor, Komlóssy József, dr. Hoványi Géza, Weisz Lajos, Kelen Béla, Balogh Döme felszólalása után a tanács javaslatát elfogadták.

Este fél 7 órakor elnököl főispán, a tanácskozást berekesztette. A közgyűlést ma, szombaton délután folytatják.

A Püspök-fürdő jövője.**Világfürdővé fejlesztik.**

Nagy-Várad szomszédságában, alig néhány kilométernyire olyan természeti kincsek vannak, amelyek kellő kihasználás mellett óriási lendületet adni volnának hivatalva Nagy-Várad fejlődésének. Értjük a két fürdőt, a Szent László (Püspök) fürdőt és a Félix-fürdőt.

A két fürdőt természetes meleg vizük és gyönyörű fekvésük egyenesen világfürdőknek predesztinálják. A víz gyógyhatását a gyógyulások hirdetik, a fürdőket környező pompás erdők pedig minden előfeltételt megadnak ahhoz, hogy ott a közönség a természet ölen minden tekintetben kitünő üdülőhelyet találjon.

Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspökké történt kineveztetése után azonnal átlátta az uradalmához tartozó Püspök-fürdő jelentőségét s elhatározta, hogy módot fog keresni annak fellendítésére.

Gellért László jószágkormányzó meghirdette a lapokban, hogy a püspökség hajlandó a Szent László-fürdőt hosszabb időre is bérbe adni, ha a haszonbérlo nagyobb beruházásokat eszközöl.

Az ajánlatok beadási ideje október 31-én lejárt. A kitűzött napig két, illetve egy régebbi ajánlattal együtt három ajánlat érkezett be s ezek most vannak tárgyalás alatt.

Ha megfelelő ajánlat akad, akkor a Püspök-fürdő fellendülése nagy mértékben ki fog hatni Nagy-Várad jövőjére is.

Egy modern épületekkel ellátott, minden tekintetben elsőrangú fürdő szomszédsága Nagy-Várad nyaraló közönségét a nyaralási évadban is jó részt ide fogja kötni, mert hiszen itt mindenki közelebb és olcsóbban megkapja azt az üdülést, melyért másutt nagy összegeket költ el.

Még nagyobb lesz azonban a megújított fürdő jelentősége Nagy-Várad idegen forgalmára, iparára és kereskedelmére.

A Püspök-fürdő révén Nagy-Váradon az

idegenek száza és ezrei fognak megfordulni, új kereseti források nyitnak az iparosok és kereskedők részére s ezzel együtt fog járni az általános jólét emelkedése is.

Érdeklődéssel várja mindenki a beérkezett ajánlatok eredményét s a püspökség elhatározását.

Szerencsétlenül járt tüzerfőhadnagy**Hogy feszítik ki a drótot****a városi utépítésnél?**

Megirtuk a nyáron, hogy Perontka Károly tüzerfőhadnagy lova a hadapródiskola előtt kifeszített drótban megbotlott, elbukott s lovasa keresztülesett rajta, úgy, hogy súlyos csonttörései egész életére fájg nyomorékká tették.

A dolog természetesen nem maradhatott annyiban. Perontka Károly egyike volt az ezred legjobb lovasainak, higgadt, komoly tiszt, ki volt zárva, hogy bármilyen gondatlanság az ő részéről fennforgott volna. A rendőrség nyomozta, kinek a gondatlansága okozta a csaknem halálossá vált szerencsétlenséget. A nyomozat megállapította, hogy a hadapródiskola előtt a város végeztetett munkálatokat az uttesten s Elek Lajos városi utkaparó azon helyen, ahol kilenc cölöpöt vertek le öt-öt méternyi távolságra a szekérforgalom elterelésére, de ahol lovasok állandóan közlekedtek, egy szép délután vékony drótot feszített ki. A drótot természetesen nem lehetett észrevenni, a főhadnagy két órával előbb ugyanazok közt az oszlopok közt lovagolt át szokás szerint a gyakorlóterre; mire visszalovagolt, már ott volt Elek drótja, minden figyelmeztető nélkül. Sem ő, sem lova a vékony huzalt észre nem vehették, egészen természetes volt tehát a szerencsétlenség bekövetkezése.

Az ügyészség gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén emelt vádat Elek Lajos ellen. Eleket kifogásainak elutasítása mellett a vádtanács vád alá helyezte s tegnap került az ügy főtárgyalásra.

Ítéletet azonban nem lehetett hozni, mert a bíróság szükségesnek látta további tanúk kihallgatását. Ezek kihallgatása céljából a főtárgyalást elnapolták.

A szocialisták és a háború.

A Nemzetközi Szocialista Iroda elhatározta, hogy november 17-én Európa valamennyi nagyvárosában nemzetközi gyűléseket szervez a balkáni háború továbbterjedése ellen. Elhatározta továbbá, hogy az 1913-ra Bécsbe összehívott nemzetközi kongresszust hamarabb tartja meg és 1913. évi január eleje előtt rendkívüli kongresszust hív össze. A bécsi kongresszust tehát 1914-re halasztotta és a végrehajtó bizottság köszönettel fogadta el Basel szocialista szervezeteinek az ajánlatát, hogy a rendkívüli kongresszus ebben a városban üljön össze. Így a rendkívüli kongresszust november 24., 25. és esetleg 26-ára Baselle hívják egybe. A kongresszus napirendjének egyetlen pontja: „A nemzetközi helyzet és a háború elleni akcióra való egyesülés.”

Hol legyen az árucarnok?

Ez a nagyfontosságú dolog gyors tempóban halad a megvalósulás felé. Ma már annyira előrehaladott stádiumban van a kérdés, hogy a csarnoknak hová leendő elhelyezésével nem is foglalkoznak és befejezettnek tekintik, hogy az a Nagypiac-téren épüljön fel.

A nagypiacon leendő felépítés mellett a kérdés tanulmányozására kiküldött bizottság azért foglalt állást, mert a város kereskedelmének, iparának természetes fejlődése megkívánja, hogy a jelenlegi szűkterületű Szent László-térről olyan helyre menjenek ki, ahol évtizedeken keresztül megfelelő csarnokot tudnak létesíteni.

A csarnoknak a Nagypiac-téren való elhelyezése legjobban a Szent László-téri kereskedőket érinti. Ezekre a kereskedőkre valószínűleg végzetes kimenetelű lesz. A kereskedők ugyanis ma minden jövedelmüket a piacból veszik be.

Megfigyelések alapján megállapíthatjuk, hogy a Szent László-téri üzletek forgalma reggel 7—10 óra között bonyolódik le. Vevő közönség csak ekkor van. Ami napközben jön, az oly kevés, hogy az ily módon befolyó jövedelemből alig lehetne a fentartás egy tized részét fedezni. Sőt vannak üzletek a Szent László-téren, amelyek kizárólag a piac közönségére vannak bázisozva. Ezekre az üzletekre a piac elvonása tehát a halált jelenti.

Nem állhat meg ugyanis az a föltétel, hogy a piac kihelyezése esetén a korzó át fog húzódni Ujvárosba. De ha át is húzódna, a korzó közönség nem volna képes a mai élénk kereskedelmet pótolni.

A kereskedők, mint tudjuk, néhány évvel ezelőtt kapva kaptak azon, hogy jelenlegi üzlethelyiségeiket biztosítsák minél hosszabb időre. Evégből 10—12—15 éves bérleti szerződéseket kötöttek a háztulajdonosokkal. A bérlet mindenestre igen magas, de a hely fontossága megkívánja, hogy horribilis áráért is helyiségeket biztosítsanak maguknak.

Az így lefoglalt helyiségek szerződésai csak évek múlva járnak le. Addig tehát kötve vannak a kereskedők. Ez az idő pedig éppen elegendő arra, hogy teljesen tönkre menjenek.

Mint értesülünk, az érdekelt kereskedők, de maguk a háztulajdonosok is nagyszabású mozgalomra készülnek, hogy a bizottság javaslatát megváltoztassák. A kereskedők felfogása a hosszú éveken keresztül szerzett tapasztalatok alapján az, hogy a jelenlegi Szent László-tér a város fejlődését is tekintve véve mindenkor elegendő lesz és a közönség igényeit ki fogja elégíteni. A nagypiac-tér kint van. A fogyasztó közönség nem szívesen keresi fel. A külső területek fejlődése nem központi árucarnokot kíván, hanem külön piacot. Ez a közönség érdeke és igénye. A kereskedők most oly irányban is akarják vezetni a mozgalmat, hogy ha nem is a Szent László-téren létesítik a csarnokot, de legalább hagyják meg a piacot. Legközelebb ebben a tárgyban értekezlet lesz, melyen a Szent László-téri kereskedők veszályban forgó érdekeit fogják feltárni és a további teendőket megállapítani.

Véres dráma.

Fejbe ütötte a feleségét.

Tegnap délelőtt Illés Iliánné szül. Lukács Ilona a piacra indult. Az ura már régen fát vágott az egyik uri családnál a Kispéce-utcán s mikor a felesége kiér a Szaniszló-utcaára, szembe találkozik a férjével.

— Ilona kérlek add ide a lakás kulcsát, mert otthon felejtettem a baltámat, szolt Illés Ilián.

Az asszony, bár sietett a piacra, nem szolt semmit, hanem gyanútlanul átadta férjének a kulcsot. Egyáltalán nem vett észre az urán semmiféle izgatottságot. Nyugodtan várta az urát, míg az visszajön.

Alig öt perc múlva meg is érkezett az ura. Kezében volt a fényesre élezett balta.

Öt lépésnyire lehetett az asszonytól, amikor odadobta neki a kulcsot:

— Nesze, itt a kulcs!

Az asszony nem tudta elkapni s lehajolt érte. Ebben a pillanatban Illés Ilián kétkézre kapta az éles baltát és felesége fejére sújtott.

— Segítség! Gyilkos! tört ki az asszony torkából a kétségbeesett sikoly. Lukács Ilona arcra bukott a rettenetes ütés sulya alatt, át-vágott fekete kendője alól csomókban bomlott ki dus szőke haja s piros véresik futott végig a hullámos, szőke hajfonatokon. Ré-mült erőfeszítéssel talpra szökött és örült iramban menekült férje elől, aki feltartott baltával kergette hitvesét.

Az utcán egyszerre hangos riadalom támadt. A férj elől menekült mindenki s már-már elérte feleségét, mikor Lukács Ilonának sikerült bemenekülnie az egyik fűszer-üzletbe. Hirtelen lecsapták a vasredőnyt s a gyilkos férj kívül rekedt.

Kihallgatják az asszonyt.

A halálfelemtől remegő asszony ájultan esett össze az üzletben. Innen telefonáltak a mentőkért, akik beszállították a nőt a kórházba.

Az esetről értesítették a rendőrséget is, ahonnan Bereczky Ferenc rendőrtisztviselőt küldték ki, hogy tartsa meg a kórházban a kihallgatást. A rendőrtiszt eszméleténél találta az asszonyt, aki nagy vonásokban elmondta a véres drámát.

— Nem tudom miért akart megölni az uram . . . Nem veszekedtünk . . .

— Kívánja a megbüntetését? kérdezte a rendőrtiszt.

— Igen, — felelte az asszony elhaló hangon.

Ezután azt a kijelentést tette, hogy bár kívánja, hogy megbűnhődjék férje, de azért a büntetés kitöltése után, feltéve hogy ő is életben marad, visszamegy hozzá.

Nincs letartóztatás!

Ezzel a rendőrség, mint aki jól végezte dolgát, simán és tapintatosan megcimezte Illés Ilián számára a bűnügyi idézést, hogy Illés Iliánnak meghagyatik, ekkor és ekkor ilyen és ilyen számú szobában (rendőrségi épület I. emelet stb.) megjelenni szíveskedjék, mert ellenkező esetben . . . stb. stb. Addig azonban Illés Ilián bizonyára nyugtalan és bizonytalan lelkiismerettel fogja szivni olesó esereppiját és elmereng a történeteken.

Igy gondolja t. i. a nagyváradi rendőrség. Ellenben a BTK. egészen másképpen

gondolkozik. Ugyanis az esetből fényesen megállapítható a szándékos emberölés kísérlete. Tessék elolvasni a BTK. 279. §-át.

Már most tegyük fel, hogy Illés Iliánnak jó szíve van és szépen itt marad, megjelenik az idézésre, kihallgatják s aztán átadják az ügyésznek.

De mondjuk, hogy Illés Ilián egy szép napon eltűnik Nagy-Váradról! . . . Mi lesz akkor? Miért nem veszik figyelembe a bűnvádi perrendtartás 141. §-ának 2. pontját, mely kimondja, hogy ha az előrelátható büntetés nagysága folytán tartani lehet a szökéstől . . . akkor az illetőt nyomban előzetes letartóztatásba kell helyezni.

A rendőrség azt az álláspontot foglalta el, hogy Illés Iliánnak állandó lakása van. Ez az érv azonban tarthatatlan a bűnvádi eljárás határozott utasításával szemben.

Härtl Lujzát elítélték.

Tegnap tárgyalták Munkácson Härtl Lujza ismeretes ügyét.

A város színültig telt idegenekkel, akiket a nagy pör Härtl Lujza pörének tárgyalása hozott Munkácsra. Messze vidékekről, úgy hogy a szállodák teljesen tömve vannak. A tárgyalás vezetőjét, Felföldi Béla dr.-t, már napok óta ostromolták jegyekért. Összesen husz belépő jegyet osztottak ki.

A tárgyalást féltizenegykor kezdette meg Felföldi bíró.

A vádlott nyilatkozata után a bizonyítási eljárás következett. A tanúk közül elsőnek báró Henneberg József ezredes hallgatta ki a bíróság arra az emlékezetes rapportra vonatkozólag, melynek eseményei Härtl Lujzát elhatározására bírták. Az ezredes nem emlékszik szószerint a történetekre, de arra igen, hogy a hadtestparancsnok hangja kegyetlen kemény volt, Härtl pedig lesújtottan állt fölebbvalója előtt.

Az ügyész: Ha ön előtt tesznek hasonló kijelentéseket a rapporton, ön mit tesz?

— Nyugdíjba megyek.

A következő tanu, Echaradt Ferenc a Härtl-leányoknak Vlachovits főhadnagy által történt inzultálását adja elő. Vlachovits vele karonfogva jókedvűen ment a korzón és mikor a Härtl-leányok közeledtek, így szolt hozzájuk: „Kedves gyermek, kis mucus”. Azután a kisebbik leány felé nyult, de hogy megcsipte-e, nem tudja. Később hallotta, hogy Härtlék keresnek valakit, hogy megkorbácsolják.

— Aadtak-e okot a leányok viselkedésükkel, hogy így bánjanak velük?

— Nem tudom.

Klein Hermann cipész, a következő tanu, tanuja volt annak a jelenetnek, mikor Vlachovits Zoltán huszárfőhadnagy a két leányt inzultálta.

— A két tiszt — vallotta Klein — majdnem minden leány felé esőkokat dobált, inzultáltak a Härtl-leányokat is.

Ezután felolvasták a hadtestparancsnok és egy másik katonatiszt vallomását, a mivel a bizonyítási eljárás véget ért. Következtek a perbeszédék.

Délután félegy órakor Felföldi járásbíró kihirdette az ítéletet Härtl Lujza becsületsértési pörében.

A bíróság a büntető törvénykönyv 261 szakaszába ütköző s a 262. szakasz szerint minősülő becsületsértés vétsége miatt, a 92. enyhítő szakasz alkalmazásával a vádlottat 300 korona fő és 60 korona mellékbüntetésre ítélte.

A vádlott és védője az ítélet ellen felbe-
bezték.

HIREK

* A városatya választáshoz.

Tudalevőleg dr. Halász Lajos lemondott törvényhatósági bizottsági tagságáról, mivel állandóan Budapesten lakik. A város törvényhatósági bizottsága tehát ennek a megüresedett helynek a betöltését is kitzítte december 1-re. A nagyváradi-ujvárosi választókerületben tehát három bizottsági tagot kell választani ezuttal. A nemzeti munkapárt, mint értesülünk, a dr. Halász Lajos helyére Hegedűs Nándort, a Nagyvárad-i Napló szerkesztőjét jelölte. A másik két helyre Gsátary Józsefet és Lédig Árpádot jelölte a párt már korábban. A függetlenségi párt jelölő bizottságát vasárnap küldi ki a párt.

* Az Osztrák Magyar Bank felemelte a kamatját.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Német Birodalmi Bank 6 százalékra emelte a kamatot. Már tegnap jeleztük, hogy a német példát rövid időn belül követni fogja az Osztrák Magyar Bank is. Híradásunk tegnap már be is következett. Az Osztrák Magyar Bank főtanácsának tagjait távirati úton Bécsbe hívták és a kamatlábat 5 és fél százalékról 6 százalékra emelte. A felemelt kamatláb ma lép érvénybe.

* A felső kereskedelmi iskola jubileuma.

A nagyvárad-i felső kereskedelmi iskolát ezelőtt 24 évvel alapította Propper N. János. Egy évtized múlva a Kereskedelmi Csarnok vette át az intézetet, amely ma már egyike a legjobb hasonló szakiskoláknak. Az intézet jelenlegi igazgatójának dr. Kovács S. János igazgatónak és a felügyelő bizottságnak, élén dr. Hoványi Géza bizottsági elnökkel, nagy része van abban, hogy az iskola a mai magas nivójára emelkedett. A jövő évben a Csarnok és az igazgatóság országos ünnep keretében üli meg a negyedszázados jubileumot. Az ünnepség előkészítésére Hofbauer Pál takarékpénztári igazgató elnöke alatt bizottság alakult.

* **A rendőrség kérelme.** Felhívja a rendőrkapitányi hivatal a közönség figyelmét, hogy Wechsler Adolfné nevével és dr. Berkovits René kézalírásának hamisításával könyöradományokat gyűjt egy magát tüdőbetegnek nevező fiatalember. Nevezettek ilyen felhatalmazást vagy aláírást gyűjtőket nem adtak ki senkinek. Ha jelentkeznek gyűjtés végett, a legközelebbi rendőrszemnek kérjük átadni. Rendőrség.

* **Leforrázott inas.** Talmács János szobainas a következő feljelentést tette: Tegnap délelőtt a szakácsnő, aki régen haragszik reám, durván szidott és rothadt legénynek nevezett. Én nem hagytam magam, visszafeleletem; veszekedésünk közben elárultam, hogy a szakácsnő szeretőjét gyakran teázta, amiről a gazdasszonyom nem tud. Ekkor Antal Katica, a szakácsnő, egy konyhakéssel jött nekem és fenyegetett, hogy leszur; mikor ezt kezéből kiesavartam, egy edénybe forró vizet meritett s azzal leöntött. Az orvosi látélet szerint a bal arcát és fülét leforrázta; előreláthatólag 8 napon túl és 20 napon belül gyógyuló sebeket ejtett rajta a dühöngő szakácsnő.

* **A záróra miatt.** A kereskedelmi alkalmazottak, — akik tudalevőleg a főnökkel egyezményt kötöttek, melyben kölesönösen az esteli 7 órai zárórán egyeztek meg, — panaszkodnak, hogy a főnökök egy része nem tartja meg az egyezményt és üzleteiket 7 órán túl is nyitva tartják. Emiatt vasárnap d. e. 11 órára a Korzó-kávéház helyiségébe gyűlést jelentettek be, amikor a teendőket kívánják megbeszélni. — Arról vagyunk értesülve, hogy a keresk. alkalmazottak Gerő Armin főkapitányt fogják fölkeríteni, hogy a kérdés békés megoldása érdekében lépjen közbe.

* Összeverték egy asszonyt.

Zsiros Józsefné régóta perben áll Bajdok Lőrincékkel. A két asszony összetalálkozott délelőtt az udvaron, s hajba kaptak. Bajdokné alulra került és segítségért kiáltott. Kirohantak hozzátartozói, lefoglalták Zsirosnét, betömtek a száját és alaposan elverték. Az elvert asszonyt a mentők vitték be a kórházba. A verekedők ellen megindult az eljárás.

* Telepengedélyezési eljárás.

A rendőrkapitányi hivatal mint I. foku iparhatóság a Rosenthál Béla által Kolozsvári-utca 103-tól 105. szám alatt felállítandó margarin-gyár és Weinberger Jónás által Szarvas-sor 17. szám alatt felállítandó hal-konzervgyár ügyében telepengedélyezési szemléket tartott, a melyeken a magyar kir. kereskedelmi miniszterium képviselőjében dr. Szegedi Maszák Elemér egészségügyi főfelügyelő is részt vett. A Rosenthál Béla által felállítandó margarin-gyár, nagyobb-szállású ipartelepnek ígérkezik, a mely közép Magyarország alkalmas zsirtermékeinek feldolgozását vette tervbe. A gyár termékei az angol piacra fognak kiszállítani, mivel a magyar konyha még sokkal egészségesebb tápanyagnak tartja a tiszta disznósírt, nálunk tehát a margainnak még piaca nincsen. Ezen szemlék megejtése után a miniszterium kiküldötte Pozsonyi László ker. iparfelügyelő és Dajka Endre rendőrkapitány kíséretében a város belterületén lévő csont, rongy és borszállító telepeket tekintette meg és ezen ipartelepek sürgős kitélepitését hozta javaslatba. Minden esetre nagyon örvendetes tény az, hogy a kereskedelmi kormány a magyar iparfejlődést állandóan figyelemmel kíséri és ha nagyobb szabású ipartelep felállítása van tervbe véve, arról közvetlen kiküldött által szerez információit.

* **Nem sikerült betörés.** F. hó 13-án hajnalban Nagy Márton központi főszolgabíró szülőjében levő elzárt lakásba ismeretlen tettesek be akartak törni. Azonban csak az ajtók és ablakok feszegetésével okoztak kárt, mert a zárral a betörők nem bírtak.

* **Kitiltott hamiskártyás.** Kovács Adolf feljelentést tett a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy f. hó 13-án éjjel Kaisler Kálmán pincérral és előtte ismeretlen egyénnel ferblit játszott a Korzó kávéházban. Néhány perc alatt 200 koronányi összeget elnyertek tőle. Miután Kaisler Kálmán ellen máskor is merült fel ily panasz, hogy a kávéházba járókat kártyázás közben kifosztja, a kihágási büntető bíróság mai naptól fogva egyszer s mindenkorra kitiltotta a város területéről és a szatmármegyei Semlyén községbe toloncoltatja.

* **Nagyszalonai ujságíró a balkáni harctéren.** Nagyszalonáról jelenti tudósítónk, hogy Radó Ferenc hírlapíró az utóbbi időben tul sokat foglalkozott a balkáni háborúval. Radó erős törökparti lévén, roppant bosszantotta, hogy védenecit odalenn állandóan csépelik. Egy alkalommal már felajánlotta szolgálatait a török légihajós osztálynak, később az automobil csapat-

hoz vágyott, azonban nem teljesíthették ily irányu kéréseit, mert nem tudott repülni, sem autóbilt vezetni. Végül most újabb ajánlatot tett a török hadvezetőségnek, hogy mint a török vörös kereszt egylet hű tagja hajlandó szolgálni a félholdat és lófarkot. Ajánlatát el is fogadták és már legközelebb le is fog utazni a harctérre, ha ugyan akkora véget nem ér a háboru.

Vadász urak figyelmebe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Oriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányu fegyverekből, a legjobb töltények ugy külföldi mint belföldi löporral készütek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többbe fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvétetnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x **Ungváry Gergely** könyv- és papírkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-ut** (Orsolyazárda). Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, **szépirodalmi és ifjúsági** könyvekben, valamint **legújabb műveszi lapokban.**

x **Kossuth-utca 6. számú ház** Körös felőli oldalán 3 szoba, fürdő-szoba és mellékhelyiségekből álló modern emeleti lakás november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszentet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná!

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.” sertéshizlaldájában (Óssi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körös felőli oldalon modern három szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **EGY HÁZ Szaniszló-utcán** pénz nélkül megvehető. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Valódi **Amerikai** és **Chasala** cipők, legjobb **Bor. alino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

Középiskolai

magánvizsgára-, érettségire-, javító vizsgákra **egész nyáron** át készülhet a **dr. Kállay-fele szeminariumban** (Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b. Telefon 125-38.) Eredményei köztudomásulag kiválóak.

**Uri fehérenemű, „Fownes“
keztyű, „Habig“ kalap, ere-
deti angol cipő, egyedüli
raktár**

Róth M. utódánál.

x **Assódi** olcsó karácsonyi vásárja **Kos-
suth utca Sas-palota.** A helyi és vidéki mé-
lyen tisztelt vendéközönség b. tudomására ho-
zom, hogy friss déli áruim megérkeztek. Vidé-
kieknek szállít póstán Magyarország bármely
állomására a közkedvelt **Assódi-cég.** Első-
rendű datolya, malaga és füge, óriás tiroli ma-
roni, olasz mogyoró és cocusdió, mézédés na-
rancs és érett citrom, remek cukrozott déli
gyümölcsök, bámulatos szép és kitűnő ízű thea-
sütemények, legnemesebb fajú kínai theák, valódi
angol és francia rumok igazán meglepő olcsó
árért. Dús választék **karácsonyi** és **ujjevi**
cukorkákban, nagyban és kicsinyben. Állandóan
friss pörkölt zamatos kávé 8-féle vegyüleből,
melyből próbarendelést méltóztatassanak tenni.
Kiváló tisztelettel: **Assódi Mihály** trieszti
kávé és thea közvetlen behozatala, cukorka és
déli gyümölcs nagykereskedő. Telefonszám egész
megyére 635. Fiók telefon 1016. Fiókiüzlet **Cu-
korka Király** Ker-utca. — **Csokoládé Ki-
rály** Rákóci ut. Telefon 610. — Gerbeaud cu-
korkák és sütemények friss minőségben.

x **Karaguly E.** úri szabó-üzletét no-
vember hó 1-től Rimanóczy-utca, Guttmann-
házba helyezi át.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Boszorkányvár.

Vasárnap d. u.: **Abrahám a menyországban;**
este: Falu rossza. (Csáky Ferenc ven-
dég szereplésével.)

Boszorkányvár. Milőcker nagysikert
elért freprizét, a Boszorkányvárt újra elő-
adja a Szigligeti színház. Ez alkalommal ér-
dekes vendég szereplés lesz, amennyiben Csáky
Ferenc, az aradi színház jeles baritonistája
András című szerepében fellép a színpadon.
A Boszorkányvárat szombaton este játsszák.

Abrahám a menyországban.
Vasárnap délután az **Abrahám a menyországban**
című ötletes énekes bohózat kerül színre.
A bohózat annakidején nagy sikert ért el, a
közönség igen jól mulatott a darab humo-
ros helyzetein és a sok mókán, melyek kö-
zül többnek nagyváradi aktualitása van. A
darab főszereplői: Lónyai Piroska, Pogány
Janka, Horváth Mici, Tompa Béla, Med-
gyaszai, stb.

Vasárnap este: a Falu rossza.
A népszínmű, meglehetősen mostoha elbánás-
ban részesül a nagyváradi színpadon. Erdélyi
Miklós direktornak régi ideája, hogy időként
felelevenítse a magyar népszínmű rémekeit,
éppen ezért vasárnap estére Szigligeti Ede
egyik kitűnő népszínművét, a Falu rosszát
adatja elő a színpadon. Az estének különös
aktualitást Csáky Ferencnek, az aradi színház
kiváló énekes színészének vendégfellépése
nyújt.

A Bünvirága Győrött. Véssey Kál-
mán volt hírlapírónak, jelenleg győri pénzü-
gyigazgatósági tisztviselőnek, e hó 24-én
mutatják be a Bünvirága című színdarabját.
A darabra nagy előkészületeket tettek Győ-

rött. A darab előadását megelőzőleg **Jantso-
vits** Jenő Biharmegye árvaszékének ülnöke
felolvasást fog tartani a darabról. Tekintve,
hogy Győr a szerzőnek szülővárosa, való-
színű, hogy sikert fog aratni a darab.

Napraforgós hölgy. Nagy érdeklő-
déssel néz a közönség **Vojanovits** Joó, a ki-
tűnő horvát író nagysikerű, érdekfeszítő mun-
kája, a **Napraforgós hölgy** elé, melynek be-
mutatóját keddre tüzte ki a színház.

EGYESÜLETEK

**A katolikus növendő egyesület
közgyűlése.** Az oly áldásosan működő
katolikus növendő egyesület vasárnap dél-
előtt fél 11 órakor tartja meg évi rendes
közgyűlését a **Szent László menedék-ház-**
ban. A közgyűlés tárgysorozata a követ-
kező: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelen-
tés. 3. Pénztári jelentés. 4. Elnökség ki-
jelölése. 5. A választmány megválasztása. 6.
Grócz Béla prépost-kanonok beszéde. Végül
záróbeszéd.

IRODALOM

A Zászlónk ifjúsági folyóirat novem-
ber havi száma is a szokott rendkívüli
élénk, változatos, nivós tartalommal jelent
meg. A vezető cikkben **Izsóf** Alajos Ujfajta
emberek címen fűzött gyönyörű gondolato-
kat **Takács** Sándor pilóta halálához. A
Zászlónk katonai munkatársa érdekes és
tanulságos előadást közöl arról, hogyan megy
végbe ma egy háború, majd **Orbán** Dezső
folytatja Az ezüst flotta kincse című érde-
kessítő regényét. **Sárányi** István folytatja a
Zászlónk aviatikusának érdekfeszítő histó-
riáját, ugyancsak **Sárányi** István ügyesen
és éles szemmel világítja meg a diákok előtt
a balkáni háborút. **Radványi** Kálmán foly-
tatja remek utleírását a Nyugat országain
keresztül. **Harangi** László verset írt, ezen-
kívül a Hevesi betegsége című humoros
cikk, **Puskapor** cikke, a diákok rovata a
Fakadó rügyek és még sok-sok apróság
egészítik ki a legjobb ifjúsági lap tartalmát.
A **Zászlónk** előfizetési ára egy évre 2 ko-
rona, a kiadóhivatal Budapest, Damjanich-u.
50. sz. alatt van.

SPORT

A holnapi football mérkőzések.

Kiváló érdeklődéssel várja közönségünk
a NAC holnapi szereplését, melynek keretén-
ben fogja tudvalevőleg a debreceni Nyomdász
Sport Club csapatával az utolsóelőtti baj-
noki mérkőzését lejátszani. A mérkőzés pont-
ban 3 órakor kezdődik, hogy a játék még
alkonyat előtt véget érjen és végig élvez-
hető legyen. A NAC csapat összeállításának
érdekessége, hogy az egyik bäck helyén
ezúttal ismét szerepelni fog Szkriván a NAC
csapatának régi kedvenc tagja, ki a leg-

utóbbi időben pihenni volt kénytelen. Egyéb-
ként a csapat az ismert összeállításban ját-
szik. A debreceni csapat vasárnap délelőtt a
a gyvrsvonattal érkezik s a NAC tagjai tes-
tületileg fogadják. A bajnoki mérkőzés előtt
BVC—Törekvés bajnoki mérkőzés lesz meg-
tartva, fél 1 órai kezdettel. Vasárnap délelőtt
11 órakor a NAC II. játszik az Egyetértés
csapatával barátságos mérkőzést. Délelőtt
tréningjegyek érvényesek, délután a rendes
helyárak fizetendők.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

A decemberi esküdtek.

A nagyváradi törvényszéken tegnap sor-
solták ki a decemberi esküdtek névsorát **Bary**
József elnöklése mellett. A bíróság részéről
Korn Lajos és **Kenéz** Sándor bírák, továbbá
dr **Aliquander** Kálmán jegyző volt jelen a
sorsolásnál, míg az ügyészség képviselét-
ben dr **Thury** Endre királyi ügyész jelent
meg. A kisorsolt esküdtek névsora a kö-
vetkező:

Rendes esküdtek: **Rhyliczky** Jeromos
takarékpénztári vezértitkár Nagyszalonta, dr.
Mártha Sebestyén ügyvéd Nagy-Várad, **Ba-
logh** Elemér m. tb. főjegyző Nagy-Várad,
Jámbor István földmives Nagyszalonta. **Pa-
toles** István földmives Nagyszalonta, **Ujházy**
Antal m. irodaigazgató Nagy-Várad, **Papp**
János ny. megyei főjegyző Nagy-Várad, **Bo-
gati** Mihály kisbirtokos Berettyóújfalú, **Csapó**
Dezső földbirtokos Darvas, **Rácz** Jakab
bankpénztárnok Nagy-Várad, **Nagy** Imre
tanító Mezőtelegd, **Gaál** Gergely földmives
Nagyszalonta, dr **Pap** Coriolán bankigazgató
Nagy-Várad, dr **Fernbach** Dezső ügyvéd
Berettyóújfalú, **Vessely** Emil kereskedő
Nagyszalonta, **Berényi** Béla püspöki fő-
kertész Nagy-Várad, **Virányi** Győző tanító
Nagy-Várad, **Jenei** Albert kisbirtokos Bihar-
nagybajom, dr **Róz** József ügyvéd Nagy-
Várad, **Papp** Elemér kulturfőmérnök Nagy-
Várad, **Akhandesz** István városi írnok Nagy-
Várad, **Papp** László ref. lelkész Bors,
Ménes Károly földmives Bihar, **Marjai** Fe-
renc földmives Bihar, ifj. **Makra** István kis-
birtokos Biharnagybajom, **Mihelfy** Pál ke-
reskedő Nagyvárad, **Ferenczy** Antal ny. máv.
kalauz Nagyvárad, **Szabó** Sándor gyógyszer-
ész Nagyvárad, **Torszán** Gergely tanító
Nagyvárad, **Jakab** Mór raktárnok Érmihály-
falva.

Helyettes esküdtek: **Tokai** Mihály gaz-
dálkodó, **Kovács** Pál hentes, **Fodor** Ambrus
kovács, ifj. **Debreceni** Lajos géplakatos,
Szántó Dezső lakatos.

Fényképező gépek

mindenféle kellékekkel.

Lorgnettek, hős- és lizmárók
**legnagyobb választékban. Ja-
vitások elvállaltatnak**

PETRY ÁRPÁD

óras- és látászerek

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és **Risztó** mellett a
Rimanóczy palotával szemben

Telephon (vidékre is) 181 sz.

Regényesarnok.

GYÖNGYVIRÁG.

Írta Cserecs Andor.

Mindezek lelke mélyébe bele vésődtek és nyomukban fellángolt a szerelem.

Báró Horvát Jenő csakhamar visszatért és mintha közöttük semmi történt volna, kiadta fiának a rendeletet, hogy azonnal menjen Szentgerendre, ahol a gazdaságban baj mutatkozik és hozza rendbe.

Móric ellenvetés nélkül engedelmeskedett.

— Apám! — szólott határozottan — hogyha annak a leánynak valami kellemetlensége lesz, amíg én távol leszek, ígérem neked, hogy nemcsak keresztényen leszek, hanem a legszigorubb rendszabályok között élő szerzetbe lépek be, hogy ne a holtat, hanem az élő gyászolhassad, akivel soha többé szót nem válthatsz.

Az apa lehajtotta a fejét és mélyen hallgatott.

Móric távozása után Miksa rontott be.

— Hivtál atyám? — kérdezte.

A vén ember fiához fordult, mely komolyság feküdt szemeiben.

— Hivattalak, de már nincs szükségem reád.

— Legalább azt mond meg, kit érdekel az ügy, amiért hivtál! Móricot, Fülöpöt vagy Malvint?

A báró kezével legyintett.

— Egyiket sem.

— De mégis apám.

— Ezt a strassburgit el akarom távolítani.

— Gyöngyvirágot, atyám? — Szép leány, csodálom, hogy Móric, aki olyan gyakran van vele, még meg nem hódította.

— Nos és te?

A fiatal férfi fölényesen mosolygott.

— En atyám más felé szerepelek.

A báró bosszusan mondotta:

— Egy leányt meghódítani könnyű, de amint mondtad, úgy mondtad: Gyöngyvirágot?

— Igen atyám.

— Nahát ezt a virágot meghódítani képtelen vagy.

— Bizd csak rám — felelé Miksa.

— És hogyha Móriccal kerülne szembe miattam!

— Ez csak sarkantyú lenne, hogy működésemet siker koronázza.

De te, atyám! nem fogsz-e neheztelni érte?

— Én? — mi okból?

— Mert egykor te gondoztad őt? — kérdezte kacagva Miksa, — nem gondolnád, hogy a fiúnak apja nyomában járni bűn?

A báró arca lesimult egészen, vidámság derüje ömlött el rajta.

— Hagyd azt, fiam! — Erényes, büszke az, én sem boldogulhattam vele, sőt, ezt már szégyennel kell bevallanom, becsapott!

Miksa apjához settenkedett és sugva mondotta:

— A mama nem tud semmit?

— Nem! — felelte a báró épen úgy sugva.

Amire mindketten hangosan felkacagtak.

— Most hát nekem adod őt, apám?

— Neked fiam! — Ne kimélj semmit, ami értékes előtte. Te, én tudom, hogy az ékszer nagyon szereti.

— Legyen kívánságod szerint! — mondotta Miksa, — meglásd, sikerrel dolgozom.

A bankár fia távozása után vastag havanna szivarra gyújtott és le és fel járkált szobájában.

— Milyen csodás a fejlődés! — ime, én a szakácsi csárdában egykor mértem italt az embereknek, míg Szakácsi Emánuel a feleségem mellett lebzelt, az én fiam

palotában laknak és egy szegény leány után futkosnak. Akkor én voltam szegény és szemmet kellett hunynom a gazdagok kedvteléseire. Ma én vagyok gazdag és a rajt én bocsátom a szegényekre. Eh, nincs más mód Móric meggyógyítására. Mikorra visszatér, a lány már elbukott.

XXIV.

Az elszászi leány csakhamar érezte, hogy helyzete ennél a háznál Miksa báró miatt tarthatatlan.

Epen kapóra jött Korponayné levele, melyben tudatja, hogy bátyja, Hidvégi Kelemen halálán van és őt kívánja látni.

Ennek következménye az lett, hogy elkészönt Horvátéktól és sietett a haldoklóhoz.

A nagy beteg főispán felvidult a leány láttára.

— Ugy-e, nem neheztel reám? — kérdezte Gyöngyvirágtól, kezét kezébe fogva.

— Nincs semmi okom reá, méltóságos ur! — felelte a leány szemeit a betegre függesztve, míg balkezeivel a beteg párnájának redőit simította el.

— Ugy, édes, ugy! — sóhajtott Hidvégi. — Kevés időm van hátra már, magától bucsut akartam venni, hogy megnyerjem bocsánatát ostoba tettemért. De lássa, olyan nagyon szerettem magát! — ugy-e, maga nem szeretett?

— En — én szerettem! — csak nyugtassa meg magát, feledjük el, ami elmúlt.

— Hajtsa ide a fejét, mondani akarok valamit, de lélegzetem elszorul.

Gyöngyvirág engedelmeskedett.

— Amott, a könyves polcon, egy vastag könyvet talál! — sugta a beteg, annak közelében van egy szál gyöngyvirág és egy szál buzavirág, száradt már mind a kettő. Maga adta, emlékezik reá?

A leány szemeit elborította a köny.

— Azt a gyöngyvirágot vegye ki a könyvből és hogyha meghaltam, tegye a mellémre, a buzavirágot pedig a koporsómba, mellém.

(Folyt. köv.)

TÁVIRÁTOK

Ostromállapot Szmirnában.

Konstantinápoly, nov. 15.

Szmirnába osztrák és magyar hadihajók érkeztek. A városban kihirdették az ostromállapotot.

A béke ügye.

Szófia, nov. 15.

A bolgár kormány ma kijelentette, hogy csak az esetben hajlandó a békeajánlatot elfogadni, hogyha erre Törökország határozott garanciákat nyújt.

Nyugtalanság a berlini tőzsdék.

Berlin, nov. 15.

Óriási nyugtalanságot és izalmat keltett ma a tőzsdén az a hír, hogy Bulgária és Románia között kitört a konfliktus.

A szultán vigasztal.

Konstantinápoly, nov. 15.

(Saját tudósítónktól.) Ma a szultán sorra járta a katonai kórházakat és vigasztalta a sebesülteket. Ellátogatott a hadiszállásokra is. Egyben ma az ő megbízására Fuád pasa cáfolta azt a hírt, hogy Csataldzsánál a helyzet kedvezőtlen.

Elesik Konstantinápoly?

Szófia, nov. 15.

(Saját tud.) Innen azt a szenzációs hírt jelentik, hogy a csataldzsai harc vonalat a bulgárok Hademkónél áttörték és most felfoghatatlanul vonulnak Konstantinápoly ellen. A főváros elestét holnapra várják.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányszat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanya.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Biharvármegye magyarcsékei járás főszolgabírójától.

1914—1912.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye magyarcsékei járáshoz tartozó, Miskolc közjegyzőségben lemondás folytán megüresedett II-od jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felnyom mind azokat, akik ezen állást elnyerésért kérik, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-ában, illetve az 1900. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésükkel igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket, hozzám december hó 15-ig adják be.

Az állás javadalmazása:

1. Felső 1600 korona.
2. Lakbér 300 korona
3. Utátalány 800 korona.

A választást folyó év december hó 16-án d. e. 9 órakor fogom, a miskolc közjegyzői irodában megtartani.

Magyarcséke, 1912 november hó 16.

Dr. Halász Elemér, főszolgabíró.

UJDONSÁG! Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

— csak 6 korona —

Wagner a hangszerkirály országjárta elismert elsőrendű hangszerárúháza, BUDAPEST

JOZSEF-körút 15. Fényképes hangszerárjegyzék ingyen, Ovás! Figyelem a pontos címre és házszámra.

Érvényes okt. 1-től.

VASUTI MENETREND.

Érvényes okt. 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Gy. v.		Sz. v.		Gy. v.		Tv. sz.		Sz. v.		Gy. v.		Tv. sz.		Sz. v.		Gy. v.	
7 00	8 20	2 05	6 15	9 47	11 41	5 20	7 20	10 17	12 34	11 37	3 27	6 15	9 55	11 37	3 27	6 15	9 55
9 05	11 31	4 17	9 47	11 41	12 16	10 17	12 34	11 37	3 27	6 15	9 55	11 37	3 27	6 15	9 55	11 37	3 27
10 47	2 05	5 53	12 25	12 16	12 41	5 06	12 54	3 57	9 40	9 54	12 54	5 52	9 40	9 54	12 54	5 52	9 40
11 08	2 35	6 13	12 56	1 16	1 53	4 50	12 42	8 59	9 35	12 28	1 32	4 28	12 25	8 59	9 35	12 28	1 32
11 23	2 54	6 28	1 16	1 53	3 58	12 05	3 00	8 27	9 21	12 09	5 27	4 28	12 25	8 59	9 35	12 28	1 32
3 07	3 21	1 42	1 42	1 42	1 42	3 35	11 51	8 08	11 55	11 44	4 57	3 35	11 51	8 08	11 55	11 44	4 57
3 34	3 34	1 55	1 55	2 04	2 26	3 20	11 39	7 50	11 44	4 57	3 20	11 39	7 50	11 44	4 57	3 20	11 39
3 42	7 00	2 04	2 04	2 12	2 35	2 37	11 26	7 26	11 31	4 43	2 37	11 26	7 26	11 31	4 43	2 37	11 26
3 54	7 09	2 15	2 15	2 22	2 42	2 27	11 18	6 55	8 48	11 23	4 43	2 27	11 18	6 55	8 48	11 23	4 43
4 18	7 14	2 22	2 22	2 29	2 49	2 15	11 09	6 42	8 41	11 15	4 35	2 15	11 09	6 42	8 41	11 15	4 35
4 24	7 19	2 29	2 29	2 36	2 56	6 30	10 34	1 52	7 10	8 34	10 58	4 17	6 30	10 34	1 52	7 10	8 34
4 35	7 29	2 36	2 36	2 43	3 03	6 22	10 27	1 36	7 03	8 27	10 52	4 17	6 22	10 27	1 36	7 03	8 27
4 47	7 41	2 48	2 48	2 55	3 15	6 06	10 18	1 20	6 52	8 16	10 43	4 17	6 06	10 18	1 20	6 52	8 16
4 57	7 52	2 58	2 58	3 05	3 25	5 50	10 09	1 04	6 38	8 07	10 32	4 17	5 50	10 09	1 04	6 38	8 07
5 07	8 02	3 08	3 08	3 15	3 35	5 40	10 00	0 48	6 29	8 10	10 25	3 54	5 40	10 00	0 48	6 29	8 10
5 17	8 12	3 18	3 18	3 25	3 45	5 26	9 51	0 32	6 19	8 01	10 15	3 54	5 26	9 51	0 32	6 19	8 01
5 27	8 22	3 28	3 28	3 35	3 55	5 19	9 42	0 16	6 11	7 52	10 05	3 54	5 19	9 42	0 16	6 11	7 52
5 37	8 32	3 38	3 38	3 45	4 05	5 12	9 33	0 00	6 05	7 58	10 08	3 41	5 12	9 33	0 00	6 05	7 58
5 47	8 42	3 48	3 48	3 55	4 15	5 04	9 24	0 12	6 05	7 58	10 08	3 41	5 04	9 24	0 12	6 05	7 58
5 57	8 52	3 58	3 58	4 05	4 25	4 34	9 15	0 26	6 05	7 58	10 08	3 41	4 34	9 15	0 26	6 05	7 58
6 07	9 02	4 08	4 08	4 15	4 35	4 45	9 06	0 40	6 05	7 58	10 08	3 41	4 45	9 25	0 40	6 05	7 58
6 17	9 12	4 18	4 18	4 25	4 45	4 34	8 57	0 54	6 05	7 58	10 08	3 41	4 55	9 35	0 54	6 05	7 58
6 27	9 22	4 28	4 28	4 35	4 55	4 28	8 48	1 08	6 05	7 58	10 08	3 41	5 05	9 45	1 08	6 05	7 58
6 37	9 32	4 38	4 38	4 45	5 05	4 28	8 39	1 22	6 05	7 58	10 08	3 41	5 15	9 55	1 22	6 05	7 58
6 47	9 42	4 48	4 48	4 55	5 15	4 28	8 30	1 36	6 05	7 58	10 08	3 41	5 25	10 05	1 36	6 05	7 58
6 57	9 52	4 58	4 58	5 05	5 25	4 28	8 21	1 50	6 05	7 58	10 08	3 41	5 35	10 15	1 50	6 05	7 58
7 07	10 02	5 08	5 08	5 15	5 35	4 28	8 12	2 04	6 05	7 58	10 08	3 41	5 45	10 25	2 04	6 05	7 58
7 17	10 12	5 18	5 18	5 25	5 45	4 28	8 03	2 18	6 05	7 58	10 08	3 41	5 55	10 35	2 18	6 05	7 58
7 27	10 22	5 28	5 28	5 35	5 55	4 28	7 54	2 32	6 05	7 58	10 08	3 41	6 05	10 45	2 32	6 05	7 58
7 37	10 32	5 38	5 38	5 45	6 05	4 28	7 45	2 46	6 05	7 58	10 08	3 41	6 15	10 55	2 46	6 05	7 58
7 47	10 42	5 48	5 48	5 55	6 15	4 28	7 36	2 60	6 05	7 58	10 08	3 41	6 25	11 05	2 60	6 05	7 58
7 57	10 52	5 58	5 58	6 05	6 25	4 28	7 27	2 74	6 05	7 58	10 08	3 41	6 35	11 15	2 74	6 05	7 58
8 07	11 02	6 08	6 08	6 15	6 35	4 28	7 18	2 88	6 05	7 58	10 08	3 41	6 45	11 25	2 88	6 05	7 58
8 17	11 12	6 18	6 18	6 25	6 45	4 28	7 09	3 02	6 05	7 58	10 08	3 41	6 55	11 35	3 02	6 05	7 58
8 27	11 22	6 28	6 28	6 35	6 55	4 28	7 00	3 16	6 05	7 58	10 08	3 41	7 05	11 45	3 16	6 05	7 58
8 37	11 32	6 38	6 38	6 45	7 05	4 28	6 51	3 30	6 05	7 58	10 08	3 41	7 15	11 55	3 30	6 05	7 58
8 47	11 42	6 48	6 48	6 55	7 15	4 28	6 42	3 44	6 05	7 58	10 08	3 41	7 25	12 05	3 44	6 05	7 58
8 57	11 52	6 58	6 58	7 05	7 25	4 28	6 33	3 58	6 05	7 58	10 08	3 41	7 35	12 15	3 58	6 05	7 58
9 07	12 02	7 08	7 08	7 15	7 35	4 28	6 24	4 12	6 05	7 58	10 08	3 41	7 45	12 25	4 12	6 05	7 58
9 17	12 12	7 18	7 18	7 25	7 45	4 28	6 15	4 26	6 05	7 58	10 08	3 41	7 55	12 35	4 26	6 05	7 58
9 27	12 22	7 28	7 28	7 35	7 55	4 28	6 06	4 40	6 05	7 58	10 08	3 41	8 05	12 45	4 40	6 05	7 58
9 37	12 32	7 38	7 38	7 45	8 05	4 28	5 57	4 54	6 05	7 58	10 08	3 41	8 15	12 55	4 54	6 05	7 58
9 47	12 42	7 48	7 48	7 55	8 15	4 28	5 48	5 08	6 05	7 58	10 08	3 41	8 25	13 05	5 08	6 05	7 58
9 57	12 52	7 58	7 58	8 05	8 25	4 28	5 39	5 22	6 05	7 58	10 08	3 41	8 35	13 15	5 22	6 05	7 58
10 07	13 02	8 08	8 08	8 15	8 35	4 28	5 30	5 36	6 05	7 58	10 08	3 41	8 45	13 25	5 36	6 05	7 58
10 17	13 12	8 18	8 18	8 25	8 45	4 28	5 21	5 50	6 05	7 58	10 08	3 41	8 55	13 35	5 50	6 05	7 58
10 27	13 22	8 28	8 28	8 35	8 55	4 28	5 12	6 04	6 05	7 58	10 08	3 41	9 05	13 45	6 04	6 05	7 58
10 37	13 32	8 38	8 38	8 45	9 05	4 28	5 03	6 18	6 05	7 58	10 08	3 41	9 15	13 55	6 18	6 05	7 58
10 47	13 42	8 48	8 48	8 55	9 15	4 28	4 54	6 32	6 05	7 58	10 08	3 41	9 25	14 05	6 32	6 05	7 58
10 57	13 52	8 58	8 58	9 05	9 25	4 28	4 45	6 46	6 05	7 58	10 08	3 41	9 35	14 15	6 46	6 05	7 58
11 07	14 02	9 08	9 08	9 15	9 35	4 28	4 36	6 60	6 05	7 58	10 08	3 41	9 45	14 25	6 60	6 05	7 58
11 17	14 12	9 18	9 18	9 25	9 45	4 28	4 27	6 74	6 05	7 58	10 08	3 41	9 55	14 35	6 74	6 05	7 58
11 27	14 22	9 28	9 28	9 35	9 55	4 28	4 18	6 88	6 05	7 58	10 08	3 41	10 05	14 45	6 88	6 05	7 58
11 37	14 32	9 38	9 38	9 45	10 05	4 28	4 09	7 02	6 05	7 58	10 08	3 41	10 15	14 55	7 02	6 05	7 58
11 47	14 42	9 48	9 48	9 55	10 15	4 28	4 00	7 16	6 05	7 58	10 08	3 41	10 25	15 05	7 16	6 05	7 58
11 57	14 52	9 58	9 58	10 05	10 25	4 28	3 51	7 30	6 05	7 58	10 08	3 41	10 35	15 15	7 30	6 05	7 58
12 07	15 02	10 08	10 08	10 15	10 35	4 28	3 42	7 44	6 05	7 58	10 08	3 41	10 45	15 25	7 44	6 05	7 58
12 17	15 12	10 18	10 18	10 25	10 45	4 28	3 33	7 58	6 05	7 58	10 08	3 41	10 55	15 35	7 58	6 05	7 58
12 27	15 22	10 28	10 28	10 35	10 55	4 28	3 24	8 12	6 05	7 58	10 08	3 41	11 05	15 45	8 12	6 05	7 58
12 37	15 32	10 38	10 38	10 45	11 05	4 28	3 15	8 26	6 05	7 58	10 08	3 41	11 15	15 55	8 26	6 05	7 58
12 47	15 42	10 48	10 48	10 55	11 15	4 28	3 06	8 40	6 05	7 58	10 08	3 41	11 25	16 05	8 40	6 05	7 58
12 57	15 52	10 58	10 58	11 05	11 25	4 28	2 57	8 54	6 05	7 58	10 08	3 41	11 35	16 15	8 54	6 05	7 58
13 07	16 02	11 08	11 08	11 15	11 35	4 28	2 48	9 08	6 05	7 58	10 08	3 41	11 45	16 25	9 08	6 05	7 58
13 17	16 12	11 18	11 18	11 25	11 45	4 28	2 39	9 22	6 05	7 58	10 08	3 41	11 55	16 35	9 22	6 05	7 58
13 27	16 22	11 28	11 28	11 35	11 55	4 28	2 30	9 36	6 05	7 58	10 08	3 41	12 05	16 45	9 36	6 05	7 58
13 37	16 32	11 38	11 38	11 45	12 05	4 28	2 21	9 50	6 05	7 58	10 08	3 41	12 15	16 55	9 50	6 05	7 58
13 47	16 42	11 48	11 48	11 55	12 15	4 28	2 12	10 04	6 05	7 58	10 08	3 41	12 25	17 05	10 04	6 05	7 58
13 57	16 52	11 58	11 58	12 05	12 25	4 28	2 03	10 18	6 05	7 58	10 08	3 41	12 35	17 15	10 18	6 05	7 58
14 07	17 02	12 08	12 08	12 15	12 35	4 28	1 54	10 32	6 05	7 58	10 08	3 41	12 45	17 25	10 32	6 05	7 58

SZANTAL

1912. nov. 16.

Özv. Schmidt Gyulano

könyvkötészetét a régi
Apollo épületből
Rákóczi-ut 16. sz.
alá helyezte át, amire
felhívjuk a n. ö. közönség
becses figyelmét. Tan-
könyvek bekötése, olcsón
s gyorsan készítenek el.
Becses pártfogást kér

özv. Schmidt Gyuláné

2216—1912. számhoz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezen
nel közhirre teszi, hogy a nagyváradi városi kir.
járásbíróságnak 1912. évi V—III. 3276—9. sz.
végzésével a Nagyváradi Tkpénztár rts. felperes
részére * * * alperes ellen 240 korona — fill.
követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán alperesétől lefoglalt és 2000
kor. becsült ingóságokra a Nagyváradi városi
kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán
az árverés elrendeltetik, annak a felülfog-
laltatók követelése erejéig s amennyiben azok
törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes ia-
kásán Nagyváradon, Rákóczi-ut 7. számú ház-
ban, leendő megtartására határidőül 1912. év
november hó 19-ik napján, délután 5 órája
tűzetik ki, a mikor a bíróilag lefoglalt buto-
rok, üzletberendezés s egyéb ingóságok a leg-
többet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szük-
ség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előlve rezendő
ingóságok vételárából a végrehajtó követelését
megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyi-
ben részökre foglalás korábban eszközöltetett
volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem
tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés meg-
kezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban
beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság
tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1912. október hó 28.
napján.

Csathó Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru,
cserép, fedéllemez, gipsz, nád,
csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyváradi, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsuvay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap mvasra
azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

**Szalonna, prima,
pörkölt, nehéz áru leg-
jutányosabban kapható.
Mindennemű termények
vétele és eladása.**

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank
és Központi Takarékpénztár Részv.-társ.
áruosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, Telefon 172.

Ujdonság! Ujdonság!

Tündér harangok.

Bármi egy óra alatt meg-
tekinthet rajta játszani. Ko-
vácsolt vas áhványon, 15
összehangolt ezüsthémesen-
gövel van ellátva. Erős
szép kivitelben, verőkkel,
tokkal, mesés ajándékkal
együtt csak 10 korona

Wagner a „Hangszer Király”
országszerte elismert, elsőrendű hangszerárúházában,
BUDAPEST, JÓZSEF-KORUT 15. SZÁM.
Ovás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyváradi, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétközben egy-
szer felhuzandó és 1
napban egyszer felhu-
zandó toronyóráit
„szegecs” és „szabad-
lengésű” járattal, rez-
kerekekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő
berendezés.

Arjegyzék kívánatra.
Saját ház.

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR-ASZTALOS
NAGYVÁRAD, ÓR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-,
előszoba- és konyha modern kivitelű berendezé-
seit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan
nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költség-
vetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azon-
nal jövek.

**M. kir. lőpor-áruda
Vadászfegyverek
Revolverek
Vadászati felszerelések**

Eredeti Valtersdorfi töltények

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében
Nagyváradi, Rákóczi-ut.
Telefon 390. Telefon 390.